

ביכולתה להיות נאהבת. היום, לאחר שגילינו כל זאת, היא נמצאת בשנה שנייה של טיפול במשפחה מורכבת, ואני מלא תקווה ביחס לעתידה.

מה גורם לנשים כאלה להתנהג בצור רה כזו?
שאלת השייכות היא שאלה כללית ביר תר. כולנו קרוב לוודאי מוכרחים לחוש שייכות — כדי להבטיח לעצמנו חופש

שבוע לפני הנישואין, היא התאהבה בזקן בן 65.

מחרדה. הטרומה של הלידה היא הראי שונה הקשורה בהפסקת הקשר עם האורגניזם המשיך טוטאלית. ומאחר שאי אפשר לחזור לרחם האם — יוצר האדם מסגרות חברתיות שאליו יוכל להשתייך. המוסד הראשון שצריך לספק את רגש השייכות של האדם החדש — היא האם. הבטחה הקשר שהאם מסוגלת להעניק לילד — קובעת לאחר מכן את יכולתו של הילד, בהתגברו, להבטיח השתייכות. כישר לון בהבטחה זו — מביא אנשים לידי כך שינסו למעט ככל האפשר בקשרים. הם ינסו להבטיח לעצמם חופש מהציפייה לשייכות — כדי לא להרגיש חרדת עזיבה. ידוע למשל שיתומים יוצרים קשרים פחות עמוקים מאשר ילדים שנהנו מראבת הורים מובן שישנם יתומים שפגם זה תוקן בשלב זה או אחר בחייהם, והם מתקשרים נורמלית. אך רובם לוקה בי קיום קשרים.

כן ישנם יתומים המפתחים דבקות לא רגילה, מתלבשים על האובייקט שלהם עד כדי חנק — וגורמים להפסקת הקשר בגלל דרישתה יותר שלהם.

בעיית ההשתייכות וחרדת העזיבה הינם אמרן שני מוקדים עיקריים הקובעים את ביטחוננו של אדם.

כ אשר מדובר בנשים, צריך להתיר ייחס למתכונת התרבותית שבתוכה הן גדלות. בתרבות הפאטריארכלית — האחריות על יצירת הקשרים היא ברובה בידי הגבר.

נכון שכיום הדברים השתנו במידה ניכרת. אולם רק לפני שניות ספורות, בי מהלך ההיסטוריה, היה זה הגבר המשייך לעצמו נשים. בין עליידי כך שהיה קונה אותן מגבר אחר — אביון. בין עליידי כך שגנב אותן. בין עליידי כך שהיה מאלץ אותן לבוא איתו. בכל צורת כפייה אחרת, גבר גם היה רשאי לשייך לעצמו מיספר נשים. עד לפני זמן מה.

אנחנו כיום הנו פרי של תרבות זו. למרות השינויים הרבים — למרות שראשה הפכה ליחידה כלכלית עצמאית שווה בכל לגבר — למרות שעברנו מטכניקות פוליגמיות למונוגמיות — למרות

בנוכחות גבר, היתה מקבלת שיתוק

גובל בהערמת אבנינגף על דרכו של ה גבר היוזם.

ב רצוני להתייחס לסוג מיוחד של אשה — שהאחוז הגבוה ביותר של רווקות נמצא בקטיגוריה שלה: נשים ש נולדו כילד ראשון להוריהן.

לאחר הולדתן הן חיות תקופה מסיימת בגן-עדן. אך מהר מאד, ולעיתים בתקופות פלסטיות ביותר — ילדות מוקדמת — מופיע הילד השני.

הבלעדיות של אהבת האם והאב מופרית — עות — לחמיד. זה גורם לזעזוע: הילד הראשון צריך להתחיל להסתגל לעוד מי שהו, שגונב ממנו בסיטונות את ההצגה. במיקרים מסוימים — ואני חייב להדגיש שלא בכלום — הזעזוע הזה גורם לראומה, שבעקבותיה ירגיש הילד הראי שון. כל חייו, שהוא אורח ממדרגה שנייה. זה נכון גם לגבי גבר וגם לגבי אשה. אלא שלגבי אשה, מתוך אותם טעמים שר מינתי, עלול להפוך לסיטואציה גורלית. גם הסטטיסטיקה מוכיחה שאכן כך הוא

כל זאת משאירים עדיין הרגלי התרבות אחריות כמעט בלעדית על יצירת הקשר בידי הגבר.

הגבר הוא זה הצריך להחליט אם הוא נכון לנישואין: אם הוא מבוגר מספיק, אם הוא עצמאי מספיק. האשה, לעומת זאת, יכולה להיות מבוגרת פחות, עצמי אית פחות. בלתי מסוגלת ליטול אחריות — ובכל זאת כשרה לנישואין.

אחריות זו של הגבר, שממנה נובעות זכויותיה יותר אותו הוא נוטל לעצמו — מקשה על האשה. ואם יש לה עוד בנוסף גם הפרעות פסיכולוגיות וקשיי התקשרות — הרי עצם העובדה שהיא אינה חייבת לגלות יוזמה ולפעול, משאירה אותה בצל: אשה עם קשיי קשרים, הנובעים ממום נפשי — פגיעה הרבה יותר, בתרבותנו, מראי גבר עם קשיים דומים.

במילים אחרות: גבר עושה מאמצים ל התגבר על בעיות השייכות לו — כי זה מה שהחברה מצפה ממנו: שיפעל, שיוזם. האשה, לעומת זאת, לא רק שאינה פועלת — אלא שלעיתים חוסר הפעולה שלה

הדבר: בין ציבור הרווקות, קיים אחוז גבוה ביותר של בנות ראשונות. אילו היו ההורים מבינים שילדה ראשונה צריכה לקבל הרבה יותר הבנה ויחס דווקא כשנולד לה אח או אחות — אילו היו מקפידים על כך שהזעזוע של אובדן האהבה האקסלוסיבית לא יהיה חמור מדי — היה הדבר משנה את גורל הילדה. בנות ראשונות, אם כן הן המועמדות הראשיות להישאר רווקות.

ב נקודה זו חשוב לחזור ולהדגיש כי כללים פסיכולוגיים אינם דומים בי מאומה לחוקים מתמטיים. כל הסימפטום מיים שמניתי יכולים לתפוס לגבי אשה מסוימת — ובכל זאת היא תהיה מאושרת בנישואיה, שייכת ומשתייכת. השינויים המהירים בתרבות — המהפכה בשטח חיי-המין — התפישת הליברלית לית יותר של החובות והזכויות של האשה — האפשרות שניתנה בידי האשה להבי טיה הריון רק כשהיא רוצה בו — הצורך בעזרתה הכלכלית של האשה במשפחה — כל אלה הפכו אותה לפחות תלויה בגבר. האשה כמובן מוכיחה כל זאת כיום ב גיטיון המיני שלה, שהוא שונה מזה של צעירות לפני 50 או 60 שנה. היא מתחילת לה את חיי-המין מוקדם יותר, ויוצרת עם גברים קשרים בלתי מחייבים. כיום, יש נשים מיבחר פיתרונות — שלא היה ל קודמותיהן — שאינם תלויים בקשר טר טאלי ומרכזי, אלא יכולים להציע להן את אותו הקשר שהן יכולות לעמוד בו. וזו ברכה כמובן.

בשום מקום לא כתוב שאשה שאינה מסוגלת להתחתן — כלומר אינה מסוגלת לחשוף את עצמה לסכנת עזיבה, בעקבות יצירת קשר אקסלוסיבי — לא תהיה מסוגלת ליצור קשרים אחרים — ממושכים ומספקים גם הם, על אף היותם חלקיים בלבד.

מטעמים פסיכולוגיים, לא סוציאליים, קשה לי להתייחס למושג רווקה כאל מושג בעל תוכן אחיד. יש רווקות ויש רווקות. הרווקות שלדעתי זקוקות לעזרה פסיכית לוגית מסוימאלית. הן אלה שמחד אינן יוצרות קשרים מרכזיים מחמת חרדת ה עזיבה — ומאידך, בגלל נוקשות פנימית, אינן יוצרות גם קשרים חלקיים, שהם מספקים פחות, אבל מספקים בכל זאת. לגבי, הבעייה האמיתית, הן אותן רווקות בריבוע, שאינן יוצרות כל קשרים שהם.

יום, הולכת ונוצרת גם שיכבה נוספת של רווקות, שפעם היו בודדות בלבד מהן: כאלה המעוניינות מרצונן ל הישאר רווקות.

אחדות מהן, למרות רווקותן, מוכנות להיכנס להריון ולגדל ילדים. אחרות מוכנות להיכנס לחיים משותפים עם גבר — על בסיס חלקי בלבד, מבלי שתראינה בכך פגיעה מוסרית, סכנה כלשהי, או פגיעה בכבודן העצמי. הן עצמאיות, הן עובדות, הן מתבטאות היטב במקצוע שלהן, הן מבטיחות קיומן הכלכלי, והן יודעות שהן אינן מעוניינות בקשרים יותר מעמיקים.

אלה שאינן יכולות ליצור קשר מרכזי, מחרדת-העזיבה - ואף לא קשרים חלקיים